EELNÕU
11.11.2026

Karistusregistri seaduse ja lastekaitseseaduse muutmise seadus

§ 1. Karistusregistri seaduse muutmine

Karistusregistri seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses, välja arvatud §-s 37, asendatakse tekstiosa „Registrite ja Infosüsteemide Keskus“ tekstiosaga „Riigi Digikeskus“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 3 teksti täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:
„4) lapsega töötamise piiranguga isiku foto avaldamine.“;

3) paragrahvist 4 jäetakse välja tekstiosa „(edaspidi keskus)“;

4) paragrahvi 20 lõiget 2^1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:
„Kui füüsilisel isikul on lastega töötamise piirang lastekaitseseaduse § 20 lõike 1 alusel, sest teda on karistatud karistusseadustiku § 141 lõike 2 punktis 1, § 141^1 lõike 2 punktis 1 või §-des 143^2–145^1 sätestatud kuriteo toimepanemise eest, kuvatakse päringu vastuses ka isikut tõendavate dokumentide andmekogus olev selle isiku foto.“;

5) paragrahvi 28 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Pärast isiku karistusandmete kustutamist registrist asendatakse avalikustatud kohtulahendites või muudes registrisse kandmise aluseks olnud ametnike avalikustatud otsustes isiku nimi, isikukood ja sünniaeg initsiaalide või tähemärgiga.“;

6) paragrahvi 29 lõige 2^3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2^3) Riigi Digikeskus edastab käesoleva paragrahvi lõikes 2^1 nimetatud isiku kohta kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavasse Euroopa karistusregistrite infosüsteemi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 135, 22.05.2019, lk 1–26), sätestatud andmed, näokujutise ja sõrmejäljeandmed. Süüdimõistetud isiku kriminaalmenetluse käigus kogutud näokujutise ja sõrmejäljeandmete edastamisel kasutatakse süüteomenetluse biomeetriaregistris ja automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogus säilitatud andmeid. Neid andmeid võib edastada läbi karistusregistri süsteemi, kust andmed kohe pärast edastamist kustutatakse.“;

7) paragrahvi 29 lõikes 2^4 asendatakse sõna „sõrmejäljed“ tekstiosaga „näokujutise ja sõrmejäljeandmed“;

8) paragrahvi 29 lõikes 2^5 asendatakse sõna „sõrmejäljed“ tekstiosaga „näokujutise ja sõrmejäljeandmed“;

9) seadust täiendatakse §-ga 37^5 järgmises sõnastuses:

„§ 37[5]. Isikuandmete asendamine avalikustatud kohtulahendites ja näokujutiste edastamine

(1) Kui isik on süüdi mõistetud karistusseadustiku §-s 89–93, 95–114 või 118[1], § 133 lõikes 2, § 134 lõikes 2, §-s 135, 141 või 142, § 143 lõikes 2, § 143[1] lõike 2 punktis 1, §-s 143[2], §-s 145–146, 175–179, 184, 185, 187, 231–238, 255, 256, 268, 394, 403–405, 414, 415 või 418 sätestatud süüteo toimepanemise eest ja tema karistusandmed on kustunud, tuleb isiku nimi, isikukood ja sünniaeg avalikustatud kohtulahendites või muudes registrisse kandmise aluseks olnud ametnike avalikustatud otsustes asendada initsiaalide või tähemärgiga 45 päeva jooksul arvates käesoleva sätte jõustumisest.

(2) Riigi Digikeskus edastab käesoleva seaduse § 29 lõikes 2[1] nimetatud isiku § 29 lõikes 2[3] nimetatud näokujutise kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavasse Euroopa karistusregistrite infosüsteemi 45 päeva jooksul käesoleva sätte jõustumisest arvates. Kui näokujutise edastamine ei ole Riigi Digikeskusest sõltumatutel põhjustel selle tähtaja jooksul võimalik, edastatakse näokujutis 45 päeva jooksul edastamise võimalikuks muutumisest arvates.“.

§ 2. Lastekaitseseaduse muutmine

Lastekaitseseaduse 4. peatükki täiendatakse §-ga 20[1] järgmises sõnastuses:

„§ 20[1]. Lastekaitsetöötajana ja lapsega töötava isikuna tegutsemise piirangu automaatkontroll

(1) Automaatkontrolli eesmärk on laste kaitse ja selle pidev tagamine, et lastekaitsetöötajana või lapsega töötava isikuna ei tegutseks isik, kelle suhtes esineb käesoleva seaduse § 20 lõigetes 1–2 sätestatud piirang.

(2) Lapsega töötamist võimaldav isik võib automaatkontrolli süsteemi lisada üksnes tema juures tegutsevad lapsega töötavad isikud. Lapsega töötamist võimaldav isik eemaldab isiku automaatkontrolli süsteemist viivitamata pärast tema juures lapsega töötamise lõppemist.

(3) Automaatkontrolli süsteem kontrollib kord kuus, kas isiku suhtes esineb käesoleva seaduse § 20 lõigetes 1–2 sätestatud lastekaitsetöötajana või lapsega töötava isikuna tegutsemise piirang. Lapsega töötava isiku automaatkontrolli süsteem töötleb isiku üldandmeid, isiku töökoha andmeid ja karistatuse, sealhulgas karistusregistri arhiivi andmeid. Päringute andmeid säilitatakse kaks aastat.

(4) Automaatkontrolli süsteem saadab lapsega töötamist võimaldavale isikule päringu vastuse positiivse või negatiivse tulemusena. Kui automaatkontrolli süsteem tuvastab lapsega töötava isiku puhul lapsega töötamise piirangu, saadab süsteem tulemuse ka Sotsiaalkindlustusametile.

(5) Lapsega töötamist võimaldav isik teavitab kontrollitavat isikut enne tema andmete automaatkontrolli süsteemi lisamist isikuandmete töötlemisest, selle õiguslikust alusest ja eesmärgist.

(6) Lapsega töötava isiku automaatkontrolli süsteemi vastutav töötleja on Sotsiaalkindlustusamet ja volitatud töötleja on Maksu- ja Tolliamet.

(7) Täpsemad nõuded automaatkontrolli süsteemile, sealhulgas vastutava ja volitatud töötleja ülesanded, täpsem andmekoosseis, andmeandjad ja saadavad andmed, süsteemile juurdepääsu võimaldamise tingimused ja muud korralduslikud küsimused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2027. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 2 ja 4 ning § 2 jõustuvad 2030. aasta 1. juunil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, …… 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 07.11.2026

(allkirjastatud digitaalselt)